

Motion till riksdagen 2025/26:737

av Cecilia Engström och Camilla Rinaldo Miller (båda KD)

Reform för en mer flexibel sjukförsäkring

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera sjukförsäkringssystemet genom att slopa de fasta ersättningsstegen och införa en personanpassad procentsats för sjukersättning och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det svenska sjukförsäkringssystemet syftar till att ge ekonomiskt stöd till den som tillfälligt eller permanent förlorar arbetsförmågan på grund av sjukdom eller skada. Systemet skyddar inte bara individer och deras familjer från ekonomiska svårigheter utan påverkar också i hög grad möjligheten till återhämtning och återgång i arbete.

I dag är sjukersättningen uppbyggd kring fasta nivåer om 25, 50, 75 och 100 procent. Dessa steg speglar dock ofta inte människors verkliga arbetsförmåga. Resultatet blir en stelbent ordning som kan förlänga sjukskrivningar och hindra individer från att bidra med den arbetsförmåga de faktiskt har.

Bristerna i nuvarande system

- Begränsad anpassning: En person som kan arbeta 60 procent tvingas i praktiken välja mellan 50 eller 75 procent. Det leder antingen till överbelastning eller till att arbetsförmåga går förlorad.
- Hämmande återgång: De fasta nivåerna gör det svårt att återgå gradvis i arbete, vilket många behöver för en trygg och hållbar rehabilitering.
- Svårigheter för arbetsgivare: Arbetsgivare får svårt att planera och anpassa arbetsuppgifter när systemet inte tillåter mer flexibla lösningar. Detta skapar onödig stress och ineffektivitet.

Kristdemokraterna vill reformera sjukförsäkringen så att den bättre utgår från individens faktiska arbetsförmåga. Därför föreslår vi att de fasta ersättningsstegen avskaffas och ersätts med en personanpassad procentsats mellan 20 och 100 procent.

- Personanpassad sjukersättning: Ersättningen ska motsvara den arbetsförmåga som läkare bedömer, i samråd med arbetsgivare. En individ som kan arbeta 60 procent ska också kunna få ersättning för de återstående 40 procenten.
- Stöd för gradvis återgång: Ett flexiblere system gör det möjligt för fler att återgå till arbetet i den takt som hälsan tillåter, vilket stärker både arbetsmoralen och återhämtningen.
- Förstärkt samverkan: Arbetsgivare ska få bättre stöd för att anpassa arbetsuppgifter utifrån den anställdes arbetsförmåga, exempelvis genom företagshälsovård och individuella lösningar.

Lärdomar från andra länder. Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen Mer trygghet och bättre försäkring (SOU 2015:21) lyfte redan 2015 behovet av ökad flexibilitet. Flera europeiska länder, bland annat Nederländerna och Tyskland, har infört system med mer nyanserade grader av sjukersättning. Erfarenheterna däriifrån visar att det underlättar återgången till arbetslivet och stärker både individ och samhälle.

För att bättre ta till vara individens arbetsförmåga och främja en hållbar återgång till arbete föreslår Kristdemokraterna att sjukförsäkringen görs mer flexibel. Genom att ersätta dagens fasta steg med personanpassade procentsatser kan vi skapa ett system som stärker individens egenvärde, underlättar för arbetsgivare och bidrar till en starkare arbetsmarknad och samhällsekonomi. Riksdagen bör därför bifalla denna motion och uppmana regeringen att genomföra de nödvändiga förändringarna i sjukförsäkringssystemet.

Cecilia Engström (KD)

Camilla Rinaldo Miller (KD)